

BAJA

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelenik minden vasarnap.

Szerkesztői iroda.
hova a lap szellemi részét illető kuldemenyek intéandók:
fő utca 337. sz.
Levelek csak hermentesen fogadhatók el. Kéziratok nem adhatók vissza.

Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — Paul Károly özvegy könyvnyomdája — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Előfizetési árak:
Égész évre 5 ft. — kr
Fél évre 2 „ 50 „
Negyed évre 1 „ 30 „
Néptanítóknak egész évre 4 „ „
Egyes szám ára 10 „

Hirdetési díjak:
Háromhasbas petit sor 8 kr.
Nyitótérben soronként 15 „
Bélyeg minden beiktatásért 30 „

Elemi tanügyünk.

A legszebb, a legelőretvalóbb eszmék is csak úgy hozhatják meg a gyakorlati téren az óhajtott eredményt, ha azok egyszerűségéhez arányos érdeklődés veszi körül az eszmék valószínűsítésén fáradozók törekvését.

Holt betű maradt az 1868: XXXVIII. törvényeknek a népiskolai közköztartás tárgyában hozott minden rendelete; elhangzanak a tanfelügyelők sürgető felszólalásai, a közigazgatási bizottság meghagyásai, a városi tanács jóakarati ígéretei s törekvéseivel együtt: ha a közérdekeltség eléri azt, azon nagyfotósággal eszmét, melynek valószínűsítését a népnevelés mezején — hazánk a nemzetünk jóléte tekintetéből — előmozdítani elengedhetlen kötelességünk.

A népnevelés iránti érdeklődésünk nemcsak költelmét teljesítik azon szülők és tanügybarátok, kik a múlt héten az elemi iskolákban megtartott első félévi vizsgákon megjelenévé, nem csak a tanuló ifjúság szorgalmának ébresztésében, hanem a népnevelők rögös útjának egyenesítésében is szíves részvétellel közreműködének.

Azonban az elemi tanügy iránti közérdeklődésnek hiánya városunkban még igen érehető, nem csupán azért, mivel — különösen a gyerekek iskolájában — egy két szülő kivételével a legnagyobb rész, gyermeke előmenetele iránti egykedvűségből a vizsgákon meg nem jelenik; hanem főleg azért, mivel igen sokan a közköztartás és népnevelés szép eszméjének valószínűsítésében a kínáló kedvező alkalmat káros közönynyel megvetik vagy elhanyagolják.

Az elemi iskolák érdemtelen igazgatójának a hatóság buzgó közreműködése mellett sem sikerül nálunk a népnevelés érdekében végrehajtani az iskolakötelesekről szóló rendeletet. Az érdeklődés hiánya, a közöny — megküszöbíti a törekvést.

Még a közép-, sőt az intelligens osztály sem vonhatja ki magát e közöny vádja alól. Nyolc osztályú nőnevelő intézetünk a három alsó osztályban egyenként száz-száz gyermeket is részesít az elemi oktatás jótételében; homán van tehát, hogy a felsőbb osztályokban a növendékek száma aránytalanul csökkenve egyszerre negyvenre, harminc — sőt huszra apad? Nem a tanítók gyengéd bánásmódja után sóvárgó gyermek oka az elmaradásnak: hanem ismét egyedül a népnevelés iránti tulságos közönyből eredhet az, hogy sok szülő meg nem gondolván, mennyit árt gyermekének, midőn megelégszik az olvasás és írás gyenge ismeretével, s azután megfosztja szülöttjét azon kipótolhatlan jótételmentől, melyekben az elmét és szívet egyaránt nemesítő hasznos tudományok elsajjáltatása — és áldáshozó erkölcsös nevelés által részesülhetett volna.

Hivatkozhatnám az említett vizsgákon jelnevoit szülökre, mily örömmel, — a helybeli képezétek. igazgató és gyakorló-tanár urakra, mily megelégedettséggel hallgatók a felsőbb osztályokban felmutatott sokoldalú szép ismereteket. Hivatkozom azon helybeli izzó szülökre, kiknek gyermekei a legfelsőbb osztályokban a növendékeknek tulajdon számát képezik; ők tetteleg kimutathatják, mennyit vesztenek azon szülők, kik — talán csupa közönyből — gyermeküket egy-két évi iskoláztatás után már otthon tartják.

Ily közöny mellett valóban nagy hálával tartozik városunk tanügye ft. Latinovics Gábor prépost, iskolai igazgató urnak, kinek fáradhatlan buzgótsága a helybeli népiskolákban, vezényelő szerepe a képezései igazgató tanácsban reménylenünk engedi, hogy a népnevelés szent ügyét városunkban a sok nehézség ellenében is diadalra vezetheti; mely ügynek érdekében a városi hatóság is buzgón közreműködik, meghozza az áldozatot: azonban a tökéletes siker elérésére a tanügy iránti általános érdeklődés szükséges.

— n.

zz: Megyénk tanfelügyelője, Czifrusz Ferenc ur szívessege folytán e helyt közöljük a bács-bodroghmegyei tankerület népoktatási állapotának kimutatását (a csakjás kerület kivételével) a lefolyt 1876-ik évben.

E szerint Bács-Bodroghmegye lakosainak száma 589,811. Községi iskola van a megyében 41, felekezeti 225, összesen 266. — Tanköteles gyermekek (6—12 éves) volt 75,794, (13—15 éves) 2,034, összesen 104,828. Elemi iskolába járt fiú 31,974, leány 26,445, összesen 58,419. Ismétlen iskolába járt fiú 4431, leány 3252, összesen 6873. Felső nép- vagy polgári iskolába járt fiú 162, leány 201, összesen 363. Magánintézetbe járt fiú 101, leány 163, összesen 264. Középtanodába járt 643 fiú, leány egy sem. Így az iskolabjárók főösszege 67,372. Iskolába nem járt fiú 16,784, leány 20,722, összesen 37,456. Valásra nézve róm. kath. 46,969, görög kath 963, görög keleti 7709, helvét hitv. 2971, ágostai

A »Baja« tárcája.

Zongora mellett.

Verjed, verjed, kedves lányka
Oh mi jól esik e dal!
Kelmelbe anyi édes
Elmúlt érzést vissza csal . . .

Érzem a lelkét időnek
Leghűdöggab napjait;
Azt az ártatlan kórt, melynek
Napja, fénye csak a hit . . .

Tiszta eszemly, viritó lomb,
Verőfényes égi bolt,
Vigan zengő madárénekek . . .
Minden mint a régi volt.

Verjed, verjed, kedves lányka,
Verjed édes anyalom, —
S ártatlanul, mint a gyermek,
Én örökre hallgatom.

Dengi János.

Reminiscentiák.

— Dittellán Kálmán halála alkalmából. —
(1877. február 8.)

Az utolsó göröngy is sűrűn hullt és néma fohászszal távozánk bekés lakodlót, feljeltethen barátunk!
Nem háborognak többé az anyagi romok, nem nyomják többé ifjú, minden széprét rajongó kedélydet a megéltetés keserű körülményei.
Te is azon szerencsétlenek közé tartozál, a ki nőt a tanulás nemcsak jó magva volt a kitározó cél legelőgyműlöcsinek, melyeknek elérését boldog ibrándjai-ba sorozál: hanem a kenyérféretsetnek is sovány forrásra, melynek áldozatát estől . . .

D. K. gyermekkori pajtásom volt. Oly igénytelen

és oly ügyetlen volt gyermekkorában, hogy még a lapidázásban is csak lapidató szerepre használtattuk; igénytelenségét halála előtti második évig megtartotta, midőn egyszerre megmegtarta azt, hogy aki köztünk utolsó volt, az tulajdonképp az első.
Mi mindir ellenkezőtünk egymással és azért tartott mindenkét bennünket ellenségnek; pedig azt én érzem, és ő tudta, hogy milyen tetszi lelki barátok voltunk.

Ellenkeztünk mindemben — az eszmék te, én, de az sohasem fajtult a gyűlölet legeszközébe árnyaltatg sem. Gyakran megtörtént, hogy az eszmeere oly tüzes volt, hogy a hallgatóság bizását azt hitte: ezek megsemmisítenék egymást egy kanál vízben. Azután, mint ugyan nagyon kevesen tudnak, karöltve sétáltunk mindenképp elvonulva, ő panaszkodott és én hallgattam. Hallgattam panaszát és nem dultam keblét őlőő sajnálkozás kifejezésével.
Minek sajnálkozik az, ki segíteni nem tud?

A tanév elején legérdemesebb a tanulók mozgalmas élete. Alig bontakoznak ki a vizsontlítás örömeiből, már is megindul a borostyánokért való tevékenység.
Ki lesz az irodalmi kör elnöke?

Ezön kérdés zúg reggeltől estig, a tanteremtől a kávéházig a diák csoportok ajkairól.
Mi is megindítottuk az aciót és két pártra szakadánk. Egyszer a tanterem ajtajában állva, hallom, hogy a folyosón elküldi magát valaki: »Ejjen Bruno! Bruno lesz az elnök!« Az én Kálmán barátom meg vissza kiáltja: »Azért sem lesz elnök!« Léven ő másik pártbeli tag.
Az alkalú gyűlés nagy napja következett, én őt szavazattal megbuktam és nagy ámulatára az én Kálmán barátomnak, őt választották meg elnöknek.
Mégköszönő széken a bizalmat és — rögtön leköszön: azzal indokolta lemondását, hogy a szavazatok két harmad részét nem bírja.
Erre aztán egyhangúlag választottuk meg őt.
De ő hiven ragaszkodva cívehez, mely szerint férgőnkül napzsáma akart lenni irodalmi tevékenységűnek, meg sem jelenve többé a gyűlésen, a titkárhoz intézett leveleiből nyúl beadt lemondását.
Szerényen, gyöngyörü értekezéseket dolgozott ki, melyek becsületesen válhattak volna bármely kipróbált

irodalmárnak is. Sőt egyszer, hogy csak ellenkezhesék velem, elnyert előlem egy pályadíjat.

Eposzi tanulmány volt a pályámú s ő megtudta valahogyan azt, hogy én beatam én munkát: fogja meg a oly tanulmányt ir »Zrinyasiz« fölött, mely bámulatba ejtett bennünket.

Az aranyt ő nyerte el és én dicserétt munkámért. Eleinte boszankodtam rája, de egészen kiengeszteltem, midőn az aranyt — csak Ferencz szobrára adományozá.

Különös, hogy némely emberhez nem illik a nevelés. Ha bemutatja magát, neve említenéi önkénytelen támad azon gondolat: lehetetlenség, hogy ilyen neveljen; vagy pedig ha arcára néz az ember, mosolyogni képtelen a nem várt hatás miatt, melyet neve előidézett.

Sokkal jobban állt Kálmánnak is bármilyen név, csak Kálmán nem. Azért mi collegái csak Ferencnek hívtuk őt nem haragudtolt ezért, sőt hi valamely jó barátjának levelet írt, ő is ezen nevet használta.

Azután az illetékes hamarjában nem jutott kitébe, ki hogy n ez a Ferko? — Torlotta magát, míg királta, mert az írást nem ismerhette senki. Anyiyelekep írt, amint épen neki tetszett; határozott jelege írásának, mely megkülönböztethetné volna másétól, nem volt.
Neha oly szépen írt, mint az acél tetszett; mások meg úgy, hogy ember volt, akit elolvastá.

Bármily félrevonult akart lenni, egyszer mégis sikerült őt a közönyt megzeryeni.

Szini előadásnál egybekötött táncszélt rendeztünk, még pedig nyilvánosan és — botjelen.

A gym. igazgatótól érre engedelmet nyertünk oly feltétel alatt, ha az egyházi felsőbbosztól, mely az ifjúság vallásossága fölött a katolikus intézetekben öröklik — sikerül szintén engedelmet nyernünk a bőjt miatt.
Volt ezért anyyi gyűléses, vitaközös meg — secunda, hogy isten a megmondhatója.

Természetesen, ahol gyűlés van, ott indítvány is quantum számít. Töbök között azt is indítványozta valaki, hogy feliratot kell ezen ügyben az érsekhez intézni; hanem ezen, nevetésesen fontoskodó indítvány megbukott. Mintha az érseknek nem volna más gondja, csak az, hogy mi jól mulassunk.

hiv. 6678, Mózes vall. 2082. Nyelvre nézve magyar 26,202, német 26,185, tót 2102, szerb 7709, horvát 4211, orosz 963. Az iskola növendékei közül telen-nyáron iskolába járt 42,947, csak telen 24,425. Tankönyve volt 63,057-nak, nem volt 4315-nek. A mulasztási napló kivonata szerint a mulasztók közül megbüntetett 28,333 felmentett 249,841, voltak mulasztók összesen 278,174. Az iskolából kiléptettek közül jól tudott olvasni 967, olvasni és írni 8152. A tanították száma volt 664, ebből képesített 584, nem képesített 80, rendes 617, segéd 47. Így egy tanítóra jut 157 tanuló.

Az iskola épülete a község tulajdoná 236 helyt, bérelt 52 helyt, tanterem van 664, tanítólak 391, faiskola 60, kert 102, testgyakorló tér 45, fekete íróasztal 891, fali olvasóasztal 492, fal térkép 989, földgömb 265, természettudás eszközök 252 helyt, természettani eszközök 92, könyvtár 49, testgyakorlati készletek 26. Az iskola évi jövedelme középszben 358,395, terményekben jövedelmére véve 40,476 ffrt összesen 398,871. Az iskola évi jövedelme származik a) ingatlan vagyonból, melynek értéke 373,998 ffrt, ennek jövedelme 29,866 ffrt, b) tőkepénzből, a melynek összege 66,338 ffrt, ennek kamatai 5208 ffrt, c) tandíjből 11,675 ffrt, d) állami segélyekből, melyek évenként tesznek 3423 ffit, e) községi segélyekből 28,859 ffrt, f) egyházi segélyekből 48,271 ffrt, g) egyéb forrásból segélyekből 11,831 ffrt, összesen 398,871 ffrt. Az iskola évi kiadása: a) rendes tanítók fizetése 312,471 ffrt, segéditanítók fizetése 8146 ffrt, b) fűtésre, tisztogatásra, javításokra 44,777 ffrt, c) tanzszerke 4525 ffrt, d) szegény gyermekek könyvére 4404 ffrt, e) egyébekre 20,928 ffrt, összesen 395,551 ffrt.

Uti rajzok.

Felolvasta a zombori népkörben
Virter Károly.

(Folytatás)

Nem hagyhatjuk el a Szt.-Márk terét anélkül hogy a város hosszú épületében s egymás mellett levő ékszerész ötven kirakatát meg ne tekintsük. Van itt mintegy ötven ékszerész bolt, a kirakatok egymás mellett akként vannak elhelyezve, hogy alig van egy-egy szük bemenet minden egyes boltba, a többi tér a kirakatok foglalják el, olyan ez mint egy nagy kirakat,

mely egy egész kis utcát foglal el. F kirakatokban nagy izléssel vannak az arany, ezüst s drága kövek elhelyezve eladásra.

Hová a szem tekint, mindenütt fény s e fény az esti világlátásnál tündéries s árnyát a Márk terére is veti ki. Ennyi aranyat s drágaságot egy halmban még lehet máshol látni.

Hagyjuk el azonban a fényes kirakatokat, az aszszony úgy is már mindent meg akarna venni. De végünk bucсут a Szt. Márk teréről is, hisz Velencének annyi nevezetessége van még hátra.

Szt. Márk teréről gondolára léptem s étá utazást tenni Velence víz-utcáján. Gondoláimmal biztatott, csak gyorsan haladjon s sokat látolassen velem, jutalma el nem marad. A vízi kis jármű (melyen az evezők oly nagy ügyességet tudnak kifejteni, mint másutt sehol) gyorsan vitt helyről helyre. Első kirándulásom a Lidó-ra volt: a tengeri fürdőhely. Fa épület, csinnal berendezve, mintegy a víz színén uszni látszik. Erkélyéről kevélyesen lehet szemléni a tarka fürdő közönséget, mely a hullámok csapódásától várja üdülést.

Egy kis étkezés, gondolám, nem fog ártani, sem nekem sem evezősöknek. — Eттünk olajban sült sardínnak s kis-uj nagyságú gombériakát vagy piros ríkokat, melyek átírászó héjuk alatt finom lüst rejtenek. A dalmátiai veres bor ezekre jóízűen esett mind nekem mind gondoliereimnek s ezután már még gyorsabban haladtunk.

Megtekintém Velence nevezetesebb templomait, a három hajós St. Giorgió, mely templom, dacára hogy már 300 esztendő, Girolamo Compagna, Bassano s Tintoretto remek képeivel mai nap is ékesen áll.

Tovább van a Maria della Salute vagyis az útvéről címzett 2 kupolás, 2 tornyos basilika, érdemes a megtekintésre; e templom jó emlékezetemben maradt, mert lakásomból a kilátás épen erre esett. A jámborabb korban egy pestis emlékére építeték (gondolirem szerint egy millió pilótára) e díszes basilika.

Ezután megtekintém az utambam felkő „szép művészetek akademiáját," hol az esztergomi basilika fő altár képeknek eredetjét láttam: Titian assuntáját. (Mária menyemenetelét.)

A nagy csatorna mentében palota palota mellett van a legválogatosabb építészeti formákkal építve; az idő vasoga ezeket is megmarítá, de az erős alapú középtornyok századokkal dacolnak; — nálunk a szilárd talajra épített házak repedeznek, ott még a víz-ből kiemelkedő paloták századok szelével enyelegnek. — Egy évig a pályák járás érdekes megismerése után a Ponte di Rialto-ra vagyis Velence legnagyobb hídjához mentem, ezt s környéket megtekinteni. E híd a nagy csatorna 2 partját köti össze és arra a szolgálata van hivatva, mint a budapesti láncid.

Gondolámról beszélvám, tricsingáz hasonló halpálcé öltött szemembe.

szerette a dohányt. Gondolja csak meg. Ijűram! egy oly legyen, ki még nem is dohányszag, lehet-e magunk-féle emberfia? Ha nem tudtam volna bizonyosan, hogy a Pláta unokám, azt tartottam volna, hogy valami áruhába áltözzöt királyfi, ki mint Mátyás az igazságos azért jár köztünk, hogy bajunkat kitűvára, rajtuk segítsen. Ott últ estének és óráhosszant nézte az eget, a csillagokat, a holdat.

És mindegy volt neki, akár a muzsika szóljon, akár a jászdzozok zseirját hallja . . . ő nem mozdult. Csak ha ideje jött, hogy a marhát etesse vagy a lovaknak hintsen szalájt, akkor leült onnan és végig munkájt. — Ez eszt is neveztek Gondosnak, mert az ő lova volt mindig legjobb színben, az ő esikóknak szőre volt a legfényesebb.

Egyszer este, a mint a ház előtt últ, kinétem én is az utcára. A mint ott láttam úlni a fiút, eszembe jut, hogy mennyire hasonlít az én Pístám most, midőn a hold éberitri arcát és aranyozza haját. Argyúsz királyfihoz a „szép lóna" meséjében. Epen olyan volt az is, mint a tündér után bánatában a szelkírlylöt kérdesi: „Hova lété a babám?" — A Pista is csak úgy nézi most a holdat, mintha kérdözni akarná: „Hol van a rózsám?"

Oda sompolygok hozzá, és noha a nehéz csizma a lábamon csikorog, ő nem is veszi észre jöttemet, nem azt, hogy leülök mellé a padra, pedig a könyvét is megasztottam, a mint leült. Nem állhattam tovább a csendet, megszólított: „Ugyan mit nézed oly sokáig azt a holdat, szógám? Ésa! nem akarod szemzedd! clynelni, mint az éhes a sajtot?" A Pista e rege megfordul és mintha csak beszédén hangját hallotta volna, mond: „Jó eszt, őreg apó!" Fogadj! Istén fiam — szóklok — mondesza, miért vagy cly csendes itt egymagadban?" — „Hát édes őregapó, csak nem szeretem én a lármát, inkább vagyok így magam és gondolokodom." — „Hallod-e szógám, az nekem csak nem tetszik, ha egy oly derék legény, mint te, nem mer a lányokhoz járni, — mondom mintha haragudnék, pedig dehogy haragudtam! — hát miért is gondolsz?"

„Csak arra, őreg apó, hogy mily szerencsés emberek voltak azok, kiknek tündérlány volt rózsájuk. Hej! be szeretném, ha nekem is volna egy!" — De erre csakugyan megharagudtam már, min nem tőri ez

A ponte di Rialtó környéke Velence egyik nevezetesebb forgalmi pontja.

Ez élet ezernyi szükségleteit fedező tárgyak s élelmi cikkek adatnak itt el; még a híd belső részén is 2 sor bol van.

Élénkiségre e hely a hasonít a szt. Márk teréhez, mégis azon elenteset különbözőség, hogy míg ezt a sétáló közönség lepi el, — a rialtót a vásárló közönség, a zsbaj oly nagy e helyen, hogy a fill, mely a lármát meg nem szokta, elmeneküli iparkodik.

A Rialtonál láttam kofáskózással foglalkozó nem ritkán 15—20 éves gyerkőcöket, kiknek nem volt kezükben több 3 darab haragnál s oly nagy lármát csanak, amerre csak árukat kínálgatva elhaladnak hogy nálunk az országos vásár zsbaja kisebb emnd a zsbajnál, mit ezek zisznek végezh árba kínálgatásával.

Három darab hagyma — s ha ezeket eladja, ismét 3 darab hagyma ezadása s ennek folytonos ímetlése, s ők megélik ezene üzletből is.

Tudni való, hogy Velence lakóinak $\frac{1}{4}$ -e szegény emberből áll, kolostul azonban nekem dacára alig lehet elvtve látni, mert bármi csekély foglalatosságot keres magának még a munkáértelen is. Tehetetlen öregek vas kapso: boltal álnak azon helyeken, hol a gondolát parthoz erősitik s ha ezért egy-két centesimot vetünk leemelt kalapjaikba; azért is hálás köszönetet mondanak.

Mások — e szegény néposztályból — egy kézi szekrényt hordanak fekökkel, lesik, kinek lábbelijéről kifeléhetik le a port, intésre azonnal a munkához tognak. Az ily kefe — kenyer kereső azért mégsem zúgó-lódik, ha a 100-ik megszólított sem ad neki foglalkozást.

Velence szegényeiről szólni a Rialtóhíd juttatá eszembe, melynek környékén nagy számmal lehet őket látni.

Talán másként volt mindez, midőn a hatalmas velencei köztársaság hajói búszakén szeltek a középtenger hullámaint s a szeltozsa minden irányból kines és gazdagsággal tértek vissza; talán másként volt ez, midőn Velence pénzemberei a viláé pénzembereinek bankárai voltak, avagy talán a szegénység maga is oly öreg, a koraóregedtet s eredete visszavieheto a legrégibb időkre, midőn t. i. a birvágy fészkelte magát be az emberi természetbe? . . .

Nyári idő lévén, minden lépten nyomon találkozom „fris víz" árulóval, „Aqua fresca, aqua fresca!" — hangzik minden oldalról, s úgy el tudják kiálni ezek árukat, hogy gyakran akkor is vizet veszünk midőn nem szomjuzunk. Elhitetik ugyanis a vevővel, hogy vizők ilyen s amolyan friss és jó kéréveket tartalmaz.

Nem ritkán csinos pohár-székekről a legkülönbözőbb s legizletesebb gyümölcs kivonatot kaphatók vizet keverve; Velenceben ez árukat is megvan a maga fogyasztó közönsége, mert Velenceben a víz is árú, igaz hogy vendéglőkben vizért mit sem számít a

a fu az eszt! — „De abból csak nem lesz semmi, szógám — mondok — az ily boldogságot csak verdi ki a fejből!"

— „Ne haragudjék, őreg apó — szöl oly szépen kérek hangon, hogy a szivem majdnem megessett rajta — hisz csak nem oly bolond az a mit mondtam; hátha még valaha meglátom a „duna habléányt is!"

„Légy eszedem szógám — formádom rá — mit akarsz? a „duna habléányt is!" — Köszönd meg Istenneknek, hogy jó messzire vagy tőle, mert még elég jókor jöhetne elő a gonosz szávalira és akkor baj lehetne!"

Ez volt a legbolondabb, a mit csak életemben szóltam, mert a mint később megtudtam, a Pístának csak az marad meg eszében, hogy a „duna habléányt" még el is jöhetne az ő kedvéért, ha csak hivja. E napról elhangyagolta munkájt; a mily „gondos" volt azelőtt a jószágra, oly gondatlan lett most.

Egy napon hozám jön ide a kunyhóba.

„Jó eszt, őreg apó!" — „Fogadj! Istén szógám!" — Eljöttém kezebe megmondani, hogy nem akarok többé paraszt lenni — hanem kéréni, hogy fogadjon meg halásznak." — „Mi juttott csak eszedbe, Pista? — mondok, hogy csak valamit szójak, pedig igazán örütem a dolgnak — nem megy az oly könnyű!" — „Már pedig ahogy lesz, én csak halászs akarok lenni, ne is mondjon többet, őregapóm, mert én úgy feletem magamban." — Ha szándokomban is lett volna lebeszélni Pístát, most csak félhagytam volna vele, mert a nyelen jó fiu volt az a Pista, ha egyszer azt mondta: „fellettem magamban" még harapófogóval sem lehetett volna belőle más szándékot kihuzni. Nem mondtam mást mint, „ha akarod, legyen meg!"

Nem telt bele két hete és Pístám nál jóbb halászt keresni kellett a Duna mentében. A hálót ki veteni és felszedni még az sem tudta jobban, ki ötéven át fogdosta a ponytokat és csókákat. Az napról, midőn Pista bejött csónakomba, mintha áldás szállta volna meg a halómat: a legjobb halak voltak berne úgy, hogy a halászk hozám jöttem megúndni, mi módon csalom én magamban, a „hüdegyű állatok!" — hisz a többieknek úr annyit jut csak mint azelőtt, míg az én hálióm majd megszakkadt, mikor reggel és este ténkint kihuztam a partra.

Ellenben alakult egy három tagból álló bizottság Kálmán vezetés mellett, mely megkérendő volt az érsek helyettesét: a prépostot.

Kálmán átadta a díszes meghívót, hangsúlyozván, hogy mennyi szegény tanuló állja foga kikérni nagylelkűséget, ha megengedi a jókégyenül mulatságot.

A szabadedvít apát, a teljes zárkörözés kikötése mellett, bejegyzését adta és megígérte, hogy ő is megjelen. A meghívóhoz csatolt 1. számu jegyet pedig kicserélte egy ötvenessel.

Volt is öröm akkora, hogy majd szétszedték szegény Kálmánnak újonat u frakkját, midőn jelentést tett eljárásáról.

*
A gyászmenetet egy alkiből bánatos anygal nézte, ki még Kálmán út, kegyetlenül bánv vele.

Talán most, midőn már nincs többé, kezdi érzeni, hogy mit vesztett benne.

Ugyanezen alkab alatt találkoztam vele egy hideg novemberi estén. Vékony nyári kabátját fölhaljta sietett haza felé.

— Perkő, megfázol! — intettem őt.
— Ne törődjél vele! — volt a felelet és nagyot sohajtott.

Később mennit félrádozott ezen alkab előtt, halgatva a dallamokat, melyeket a szép kegyetlen zongorán játszott!

Den que neki is volt szive. S talán forróbban érzé, mint más?"

Még annak is, ki nem állt hozzá közel bb, szive ferasorodt azon gondolatra, hogy élte tavaszán dermeszté meg a rideg halát. Mennyire fáj nekünk korai eltávozásod!

Eljátszottad játékokat — hamar játszottad el!

Bruno.

Egy szegény ifjú története.

Eredeti elbeszélés.

Írta

Thauber Robert.

(Folyt.)

Estéli harangszó után ki szokott járni a ház elé, egészen nagyanyosan, még pipára sem gyújtva, mert nem

pincér, de igen is a jégért, mely nélkül a víz sem használható, s így mégis el lehet mondani, hogy azon az éron, a mit Valencében az ember a vizre kiad, nálunk jó éveken bört is lehetne kapni.

(Folytatjuk)

Különfélék.

— **Bakody Lajos** ismert jeles zongoraművész — mielőtt németországi nagyobb utjára kelve — **Gül Irmin, Spitzer Elvira** kisasszonyok és **Riggyazi Kovács János** úr szíves közreműködésével f. hó 28-án hangverseny rendezet az „arany bárány”-hoz címzett szőlősdűszi-steremben. Spitzer Elvira k. a. — miként értesültünk — Bakody úr által szerzett azon eredeti magyar dalokat fogja énekelni, melyeket Murksa lma oly nagy hűtással adott elő a világvárosokban. Bakody úr oly gondosan állította össze a műsorozatot, hogy ez kíván főm önkézzel bíró közönségünk bizonyára tömeges megjelenés által fogja jutalmazni a hangversenzt felkészítő és fárdozását.

— **Vége jó, minden jó!** — Ezt mondhatjuk az idei farsangra is, melyet utolsó napján, vagyis február 13-án a rég várt karnon-bál zárt be. Nemes és izéles egyszerűsége uralkodott a fényesen kiválóított teremben, melyben a legjobb társaság adott magának az este leggyóttot. A hályána: Császárné Radány Emma uró megjelenésével a zenekar a „Káccsoy-andulót” játszta és ezután ornymélen táncz vette kezdetét, mely kis szűnelttel reggeli 6 óráig tartott. Nem eléggé díszlelték ellentétben más városokban rendezettú szokott hason bálokkal, hogy a szebbnél szebb blögyek mind — kivétel nélkül — höní gyártmányú karnon-ruhában jelentek meg és táncosaitól azon biztosítást nyerték, hogy ezen egyszerű ruhában még sokkal bájosabbak, sokkal igazobébbek, mint akár — fajlle vagy Gros-de-Naples-ban. Ugy tudjuk, hogy kiki sajátállal vált meg a minden tekintetben sikerült mulatságotól. Tán mert vele a farsang is véget ért?!

— **A poly, olvadó-eggyel** február 10-én saját helyiségekben zártkörű táncvigalmat rendezett, melyet nagy számu közönség, felszeli nélkül jó kedv és — a széptáncosok igen mulattatóvá alakítottak. Ez utóbbiak közül kiemeljük Hecht József, G. Koleszár Ida és Lerner Antalan úrnéket, Aldiczor Tóni, Tiprovacz Róza, Radicséves Mariska, Stämpfl Bella, Rull Mariska és Gerner Irma kisasszonyokat. — A bál tízta jövedelme 110 frt. Főlülizettek: Erdélyi Gyula úr 1 frtot, N. N. 1 frt, Köller István úr 1 frt, Sternberg Miksa úr 40 frt, Greiner József úr 40 frt, Rankovits János úr 20 frt, Hladzics György úr 20 frt és Gernya József úr 20 frt.

— **i — r.**
— **Keresetelnek** megvétel végett a „Baja” mult évi folyamának teljes példányát. Ajánlatok a szerkesztőséghez intézendők.

Áldásnak mondtam akkor, valahányszor jó fogást csináltunk, pedig dehogyan volt az! Hej! ha az tudom akkor, amit most, az első fogás után tűzbe dobom valamennyi hót, megfogom a Pista kezét, és oly vidékre vezetem, hol a Dunának még hírére sem hallotta ember.

Hát az este, s mint lemegek a bácskai oldalra néző parton fekvő hálókati kiterítnei, csak valami sunogságot hallok. Nini, hisz te a Pista hangja. . . de még sem az! . . . a Pista csak nem jár majd ilykor fereselődött. Bizonyosan valami halászegység, ki itt beszélget babájával. Hát csak had legyen úgy, ha együtt vannak, én nem fogom őket lebárogatni. . . hisz nekem is jól esett, ha legény koromban találkoztam a bakámmal. Csak mulassanak tovább is! . . .

A mint ott kótorászok a parti csaliiban, egyszerre csak elszáhnak előttem valami . . . rőtön rá lecseszám hallok a vizben, ép mintha valaki belegrott volna. . . itt ember előt megát be! — gondolok és már léteztem a nehéz csizmát lábamról — utána megyek a vízbe. — Amint a vízbe megyek, valami fehérét látok magam előtt a hullám felszínén elszáhnva. . . Hó messzire a parttól életem . . . utána kapok . . . valami könnyű ruhában akad meg a kezem. Tyhú! aki ezer ördöge van! hisz ez csupa csalással van bevelve . . . vagy mi! . . .

Átkozott fattyú ivadéka, ki így család a becslés tes embert — kiálto, mert nem bítem egyebet, hogy valami jól uszó halászegység tréfiált meg — no de, váj, majd rád szóza a levest a Kérges Andris! — Hát amit csak újra neki kapok . . . oly utést ad a homi valami nind a tiz kormennek, hogy csak úgy ordítottam. — De csak most jön a javi! Isten lénja kelmet, hogy igazat beszélök, — józan ember voltam má napig és különösen az nap jól emlékszem, még száraz parton éretem a szeszé italnak. A mint part felől forok, megint két hízes szem előttem . . . elmelek és ismét valami rút törzspót látök. És most min ha a pokol csordái szabadultak volna el előttem, mögöttem, felettem fogja meg szaz csunya po!a nyulik ki. — Egyik karomat fogja, másik a lábomat, ismét más meg a nyakam köré fonja hideg karjait, hogy még moss. is majd killel a hideg, ha rád gondok. Érzem már, mint sütyedek . . . vizet is itam már . . . akkor véso kötségbes-semben alkáltoztam magam: Hej! szögöm Pista, jér hamar, külöbön vizbe fudok! — Amint ezt kiálto, az egész gonosz

— **Felülizetni szeszékedett** a karnon-bál alkalmával Császárné Radány Emma uró 6 nsga 50 frt, Latinovits Gábor úr 80 frt és N. N. 1 frtot. Fogadják a rendezőség nély köszönetét.

— **A bajai közönség-szolgáltató-egyletnél** két gyakorlati alkalmazást nyheret.

— **Müller D.** budapesti kalapgyáros hirdetésére f hívjuk a figyelmet.

— **Meghívás** a bajai izr. nőegyület által Baján, az „arany bárány”-hoz címzett vendéglő termében szerdán, 1877. februárhó 21-én rendezendő táncvigalommal egybekötött, jötekönyeü hangversenyre. — Műsorozat: 1. „Hunyádi László”, Ekkel opera. Hegedűn játszza Herzfeld Nándor úr, zongorán kiséri Krishaber Giziela úrné, 2. a) „Cis-moll Polonaise” Chopintól; b) Lied ohne Worte”, Mendelssohntól; c) „Lob der Thränen”, Liszt-Schubertől és d) „Scherzo a g-moll sonatából”, Schumannól. Zongorán előadja Bakody Lajos úr. 3. „Gyöngyvirág”, Tóth Kálmán költeménye. Szavalja Weidinger Flóra k. a. 4. „Fuvola-ketés”, Kollár Ágoston és Deutsch Benő uraktól, Kohn Sára k. a. zongorakísérete mellett. 5. a) „Daus la Claire”, keringő és b) „A keszög leány.” Eneklit Spitzer Elvira k. a. Zongorán kiséri Depold Lajos úr. 6. a) „Schlummerlied”, Bakodytól és b) „Szerző”, zongora-átrakt Bakodytól. Zongorán előadja a száza. — Belepti díj: személyenkint 1 frt, a pénztárnál 1 frt 20 kr. — Jegyek előre válthatók Hirsch Lázár úr kereskedésében és Pollerman Bertalan úr gyöszszerterében. — Kezdeté 7 órakor. — Pénztárnyitás 6 órakor. — Kelt Baján, 1877. február hóban. — **A bajai izr. nőegyület.**

— **A bajai kereskedelmi és iparbank** igazgatósága közhíré teszi, hogy minden egyes részvényes a kereskedelmi törvények 198 §-a értelmében — a felügyelő bizottság által megvizsgálft évi mérleget — a mai naptól kezdve az üzlet helyiségében ártveheti, ugy a folyó hó 25-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő jelentést pedig betekinthei. — Kelt Baján, 1877. évi februárhó 17-én. — **Az igazgatóság.**

— **Hamar elintézzé megkérés.** Egy fiu állított be egy gazdag leány atyjánál: „Uram,” — mondá — birom kedves leánya igényét, kérem beleegyezését kölcsönös hajlamunkhoz. . . . „Fiatl barátom,” — szakítá le az apa, — leányomnak valóban örögenek kell lenni. Ön már a negyedik ma délelött, a kit ez ügyben ide nyakamra küld. A többi háromnak megadtam beleegyezésemet, Isten neki, öntől sem tagadom meg, Fogadján ön is áldásomat. — A kőr furcsa arcot vágott az atyai áldáshoz és nagy léptekkel indult tava s még csak hátra sem tekintett.

— **Teljes holdfogyatkozás** lesz február 27-én, melyet nálunk is, ha az idő kedvező, jól láthatni. A teljes holdfogyatkozás 7 óra 20 perckor következik be s másfél órán át tart.

— **Pályázat.** — A „bajai polgári céllövés-társulat választmányá” a lökerti kertészeti állomásra pályázatot

várász eltűnki, szabadon érzem magam ismét; nagy nehezen vergődöm partra és ott a fűbe fekszem, hogy kiveherjen az ijletségem.

Elmeséltém Pistának az eseményt — mit sem szólt, csak elpirult.

Valami két hónap mulott ez est után; késő éjjel tértem haza vásárról. A kunyhóiban nem találtam senkit, a Pista a ágya nem volt felbontva — különben minden a helyén. — Ez a fiu aligha nem korhelykedni kint — mondom magamban — no de én sem voltam jobb legénykoromban! — Letekinttem tehát s eloltottam a gyertyát. — Sokáig nem tudtam elaludni. . . . pedig elég társult voltam . . . oly furcsának tetszett, hogy az én Pistám ma miért hagyta magára a kunyhót, pedig tudja, hogy ilykor könnyen esik rá a háztársalom. Még más is bántott . . . nem tudtam mi de, olyan volt az, mint mikor zivatar előtt a tóru levegő följtsz melünk. — Hát csak kimegyök inkább körülnézni — tán a csillagos éj kiveri fejemből a bolond gondolataikat.

Lemegek a partra; ott a hól két hónappal ezelőtt majdnem bajom esett, ismét csak hallok szűtözet. Fúrta, hogy megint itt jönnek össze azok a szerelmesok . . . pedig biz már hidegűnki is kezek az éjszaka. . . . Hát ha közelbeljövök megundni, kik ezek az éj-pillangók? — Hát biz mi is van abban? nem árulom azért öket el.

Azt gondolni a guta új hal — folytatná tompa hangon elbeszélést az öreg halász — mikor látom, hogy a titkos éjszajvók egyike az én unokám, a Pista. — De hát kicsoda a másik, az a vászoncseléd? Lessan választanom szét ez ágakat, hogy a zórel el ne árújon és közlebe kerekük hozzájak. A hól fényösen süttöt arcukra. . . . Hej! Láttam már detemben sok szepet. de olyat, mint ez, még soha . . . hisz ez valóságos tündér . . . vagy pedig a „dunai hab leány”! — Mijégedem? e gondolnak, de most mindinkább ötlettöm a dolog furcsasága. — A Pista idejötté, s ari szavai melyekből a tündérek utáni titkos vágya sugárzott ki. . . . ma éj sajátös eseményei . . . unokém elpirulása — most egészen más színt kezdnek hangni.

Lökem unda — hallom most a Pista a hangját — én már egyszer mindonkorra mondtam, hogy arra gondolni sem akarok. Én téved elváják? . . . inkább válok el az élettől!

hírdet. A kertész évenkénti fizetése készpénzben 300 forint, lakás, hét vámmáza buza, és a lökerti helyiség területén lévő négy holdnyi részben szántó részben kerti vetemény föld, ugy az üvegház és melegágak használata. Pályázni hajtók bizonyítványokkal — különösen a virág ápolásában jártassággal igazolválkoll — felszerelt folyamodványaitak legkésőbbén f. hó mártiushó első napjáig nyújtás be, mert később érkezett folyamodványok el nem fogadtatnak. A szerződés három évre köttetik; részletes fölvilágosítást ad Klennaz János fővezérmester ur (lakik a fűtcán saját házában) kibe a folyamodványok is címzendők. — Baján, 1877. február 8. — Oltványi Lajos, egyleti titkár.

— **A jötkészemű közönséget** félvezető hirdetéseket ellen a „S. Z. L.” következől ir: „Azt lehetne hinnit, hogy századunkban, mely magát a fölvilágosodás, a műveltség századának szereti nevezni: századunkban a tudomány és közneveltség fejlett korában képeltessége a nagy közönség hűségét, kömmelüműsét vagy kizskámányolniti, mint azt az ámitók, a világezlők tesznek. Azt híheltök, hogy mi a századokkal előbb búvészeknek, ámitókna sikerült, az napjainkban már pusztá lehetetlennek. Csálodunk. Ma is igen ugy azoknak a száma, kik még példálón sem okolnak, hanem hiszékenyen rá mennek a lépre, melyet körümfönt csakól eléjük terjesztenek. Nagy trét foglalnak el lapjaink hirdetései rutatában azon hirdetések, melyek a számtalan szépitő, megifjító körét ajánlják. A „Szű-lény tej”, a „Szépség írja”, „Pompador kecsése”, „Ninon vize”, „Zultana hajkenicse”, „Aspazia arcfestéke”, „Rix Vilma receptje” sat. mind oly dolgok, melyek a legkisebb hitelt sem érdemlik. Amellett, hogy mitsem használunk, egyik-másik alkatrésze által meg hátrazottan káros is, sőt veszedelmes. — Azután jönnek a hamburgi lottogyűltők sorsjegyeikkel. Ha valakinek sárba dobni való pénze van, vegyen hamburgi ágyérnyeket; célját is így élti, mert ha vesz, éppen annyi mintha pénzét a sárba dobta volna. Ha egy bécsi lapot veszünk kezünkbe, szemünk azonnal több hangu hirdetésnek akad meg. Az egyik lét hasznos vagy mulattató tárgyat ígér, ha 4 frtot bekeuldesz néki, s azonnálül 12 kanalat ingyen küld; a másik egy szabályozot jól járó zseborálvány ajándékoz meg, ha 8 féle tárgyat 5 frtért megveszed. De ki gyözne mind fölserólni? Elég az hozzá, hogy mind ez „csak család, semmi más”, amint azt már számtalankor boszankodva tapasztalták. Azért tehát légy óvatos, polgártársam városom és faludom! s ne engedj, hogy a család hisz kenyésgárdát a markába nevessen. Pártold a becsületes írt, de ámitókna ne dobd oda magad martalékul!”

Irodalom.

— **Tiborcsik és Parsch** zenemű kereskedésében Budapestem megjelent: „Mért ég a magányos könyvesep” Heine költeménye, zongorára szerzé Roch József. Ára

A leány süttög hangon felelt; nem érthet meg mit mondtól, csak ajkait láttam mozogni. Híhetleg részlelte valamire a Pistát — még pedig nem jóra — mert mi jól lehet oly leánytöl vároi, kinek Unda a neve? És nini csak most látom, hogy a szemöldöké is iv-alakban összesőve a homlokán. Világos már — ez nem más, mint a „dunai hab leány.”

„Ha te mondd, megteszem — szól megint a Pista hangja — ámbórt szegény apám és jó öreg-apám siratnak majd . . .”

Itt megint hozzúlót az átkozott boszorkány és szóhozta. Szegény unokám meg lét varázsolva. . . . Ha ezer évig élök is, soha nem feledm a peracet: a leány előre megy, Pistát kezén fogva a patákhöz vezet. . . . szélesében mennek. . . . kiáltani akarok: „Ne hagyj magad, Pista!” — de szó nem jön ki ajkamom. . . . torkom száruk. . . . most a partnál vannak. . . . a leány karjait Pistát a nyaka köré fonja, a kait szűzjára tapasztja. . . . és ott szemem láttára vissz lé az átkozott hatleány egyetlen unokámat a viz alájára. . . .

Nem mondok sokat — véző beszéd az ősz — csak két héten forák ki a Pistát a vízből. — ara még most is oly szép volt mint valaha — a máslnak testét is kerestette a vármegyé. Mondják vén bolondok, olyakat láttam, amik ninesenek. — Pedig jól láttam és nem volt az más mint a hableány — azt különben csak valahol partra vetette volna testét a víz. Ma én jártam be; az ezüst Duna mentét — le egészen Pannam völgyéig — de soha s nem hallottam hírére az olyan csovátig — de soha s nem hallottam hírére az olyan höltesítnek, melyen össze van nőve a szemöldök, mely oly gyönyörű szép volt, hogy még az én Pistám a t is a bolondnr tudta rászédni. . . .

(Folytatása következik.)

60 kr. — Ugyanott megjelent: „A kis postás”, induló, zongorára szerző ifj. Fahrbach Fülöp. Ára 60 kr.

„A Magyarország és a Nagyvilág”, legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: Szóveg: Frivaldszky János. — Eltévészett utak. Regény (Vérsesi Arnold.). (V. folyt.) — Emlékezés nagyanyámra. Költ. (Pósa Lajos). — Keleti képek. — Diszébéd a magyar ifjak tiszteletére Konstantinápolyban. — Sevillában. (F.) — Budapest lakóháza. (Kolbenheyer Gyula). — Pécsi tárcszalé: Néhány nótá Cis-ből. (Porzó.). — Egy boldogtalan története. (Jack.) Regény. (Daudet Alfonz.). (V. folyt.) — Különfélek. — Sakktudomány. — Képrejtvény. — Szerkesztői üzenetek. Rajzok: Frivaldszky János. — Keleti képek: Nopkajcszki Arthur tábornok, a déli orosz hadsereg törzskarinak főnöke. Toblen Ede tábornok, a déloroszországi védművek főigazgatója. Hazatérő baszbozok. Előőrsi találkozás a fegyverszűnet alatt. — Sevillában. — Diszébéd a magyar ifjak tiszteletére Konstantinápolyban.

Az Apolló zeneműfolyóirat legújabb száma következő tartalommal jelent meg: Lassu és fris Kovarcz Emilől. Érekesken kidolgozott hosszabb zongora ábránd, melynek lassuja Tóth Kálmán „Törött fáról messze repült a madár” című költeményére íratott, mely költemény a zenemű homlokán mint jellege díszlik. Anniban is érdekes ezen, a jó nevé szörző által 1862-ben Barátiban írt zenemű, mert azt először L. Hollós Kornelia feledhetlen énekesnőnk énekelte 1863-ban Losoncon adott nyilvános hangversenyben. A dal csakhamar népszerűvé lett s a győri cigány-zenész Parkas Miska által saját neve alatt „Ida lassuja” címmel adott ki. E féle vissza élések nálunk ma is gyakran fordulnak elő, mit felelte sajnálunk kell. Zenészeink oly népdalainkat, melynek szerzője ismeretlen, gyakran saját neveik alatt adják ki vagy csárdássá dolgozva át, a cimlapon nem a „szerkesztő, gyűjtő, vagy átirta” de egyenesen „szerző” megjelenéssel bocsátják világra. Némelykor meg népdalokat saját szerzeményeikkül egy füzetben vegyest adják ki. Mások ismét ellenkezőleg saját eredeti szerzeményeket mint eredeti népdalokat teszik közzé, holott azok legjobb esetben csak utólag válhatnak népdalokká, s ha bár az egyszerű dalformában vannak is írva, mindaddig míg a nép által nem énekelteknek, a népdal elnevezésre szorosan véve igényt nem tarthatnak. Mind ennek végre az a következménye, hogy ma holnap egy dalról vagy csárdásról sem fogjuk apodikticé állithatni, hogy az ez vagy ama zeneszerző szerzeménye, ha bár azokon a valódi vagy ál szerző nevént kinyomatva látjuk is. Azon vizsgálás, hogy mindenféle népdalokat mint X. vagy Y. énekesnő kedvenc dalait adják ki, melyeket azok vagy ama népszimnűben szokott énekelni, csak másod rendű jelentőséggel bír. Sokat nem árt, pl. midőn Blaháné azon dalai gyanánt, melyeket a „Falu rosszá”-ban szokott énekelni, eddig már legalább is 30 dalt adtak ki, melyeknek legnagyobb részét az említett szimnűben nem is énekelik. Ezt csak futólag akartuk megemlíteni, s visszatérünk az Apollóra. A jelen füzetben megjelent még „Humor” cím alatt egy zamatos mazaruka polka Nagy Bélától. A zongorázók és énekesek számára ajánlható most már havonként kétszer megjelenő folyóirat; előfizetési ára egész évre 6 frt. mely a kiadó hivatalához (Budapest, vár, országházatona 94 sz. a.) küldendő be. Még folytán előfizethetni az egész évfolyamra.

Apróságok.

* X. kisasszony: Miért vagy szomorú, kedvesem? — Y. asszony: Kétségbe vagyok esve. Tudod, hogy férjem haladóki nagybátyámhoz utazt s most azt táviratja, hogy minden remény oda van. Valjon ez azt teszi, hogy a nagybátya éi?
* Venég. Ugyan vendéglős ur, miért oly haragos, hisz ma a bálozoktól szép jövedelme volt? — Vendéglős: Hisz volt, volt — de mikor abba a tiz liter borba, amivel többet szántottam ezeknek a korbélyeknek, nem önthettem vizet!
* Egy tudományosan képzett egyén levelet írván testvérének, a pénz szót voltát így adta tudásra: Szeretett testvér! a létel mineműségének valóságára igen alacsony fokra származott.

A közönség köréből.*)

Tisztelt szerkesztő ur!
Az alábbi közleményt kérem legyen szives becses lapjába felvenni.
Folyó hó 17-én délután 3 órakor a vásártérre következő vérlátó jelentéket voltam szemtanún: Sonnabend Emanuel es. kir. ulánus főhadnagy vagy hat közlegényt tanított az első lovardában (Heitscher), kívül pedig bizonyos távoiságban egy fiatal ember s vagy 3 diák nézte a hadifalakat, a midőn az említett fő-

hadnagy urnak sehogy sem tetszett egyik katona lova, miért is először a lovat kezdte karszáránál fogva árnogatni, majd orral egyidejűleg egyik hadifal rohamot parancsolt akivül álló személyek ellen, s öröm volt nőzni, mily hősiég verte egyik fiatal embert agyba feje löhátrol a hős főhadnagy ur vitéze, s vagy háromszor neki rohamra a védtelen még csak egy kis púlcával sem rendelkező fiatal emberre. Bizony! bizony! vitöz főhadnagy ur! jó lesz a lovassági rohamot majd annak idejében az ellenség hadoszlopai vagy ágyútüskéi ellen, nem pedig békés s védtelen hoplogárookra alkalmazni, mert az ilyen rohamokkal vetlenségéből érdemkeresztet soha sem kaphat, de gyalázatos kudarcot igen is vallhat.

Tisztelt szerkesztő ur! alázatos tisztelettel
Baja, 1877. február hó 17-én.

Kigerl János.

Szerkesztői sürgöny.

R o g o. — „Farsangi mozik”-ja megkedvelteti velünk a bűjtőt. R o g o ur (vagy asszony vagy tán kisasszony?) mi csak egyre kérjük ont: ne írjon effle egytűgységeket, vagy ha minden áron iri, akkor, ne haldje be nekünk.
V. D. — Jó szümben.
B. — K. Bécs. — Áltólvásás után válaszólni fogunk ajánlatára.
T o b b e k e l d o n e k ugyan ezt jelük.

Az első es. kir.

Dunagőzhajozási társulat személyszállító hajóinak menetrendje.

Postahajó-menetek:

Bajáról Budapestre: naponként szerda kivételével reggeli 3^{1/2} órakor.
Bajáról Mohácsra: hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton d. u. 2 órakor és szerdán reggeli 6 órakor.
Bajáról Zimonyba: szerdán reggeli 6 órakor és pénteken délután 2 órakor.
Bajáról Orsovára: szerdán reggeli 6 órakor.

Felelős szerkesztő: Erdélyi Gyula.

HIRDETÉSEK.

F o n t o s
kalapkereskedőkre nézve
a vidéken.

M ü l l e r D.

BUDAPESTEN,

VII. ker. királyutca 8. szám.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárat mindennemű uri-, hölgy- és gyermek-kalapokból, selyem, nemz és velours-ból nagyban és kicsinyben, meglepő olcsó árak mellett.

Megrendelések vidékre pontosan eszközölteinek.

A Haza életbiztosító és hitelbanknak Budapestben.

Nem mulaszthatom el a Haza életbiztosító és hitelbank igazgatóságának ezennel köszönetemet kifejezni azon pontosságért, melyelyel nóm, néhai Urag Hulde életére biztosított

10,000 frt o. é.

mond tiz ezer frtot nóm halála után szabályszerűen hiány nélkül kezeimhez lefizette.

Kelt Budapestben 1877. január 16-án

Illosvay Sándor,

OLCSÓ ÉS TARTÓS!

Temesvári Manó

6-30 elpögyára
Budapest, király-utca 1. szám ajánlja

NÖKNEK:
Fűző topánok Brinnelből fénymazos hegygyel, szép tűzéssel 2 frt 70 kr
Fűző topánok erős bőrből, fénymazos hegygyel, szegező és csavarral ellátva, kettős talppal gyakori használatra és esős időre 3 „ „
Topánok lengzsa betéttel Brinnelből fénymazos hegygyel magas szábbal, finom kiállítással 3 „ 50 „
Topánok mézsa betéttel erős chagrain vagy borjúbőrből, szegező és csavarral ellátott kettős talppal, igen tartós és meleg 3 „ 50 „
Fűző topánok erős bőrből fénymazos orral szegezt és csavarral ellátott kettős talppal 3 „ 20 „

URAKNAK:
Topánok finom chagrain kettős bőrből 3 frt 60 kr
Topánok fénymazos vagy bagaria bőrből szegezett és csavarral ellátott kettős talpal igen erős 4 „ „
Topánok finom bőrből díszes fénymazos hegygyel, termek és bálokra 4 „ 50 „
Topánok orosz fénymazos bőrből, szegezett kettős talppal, csavarral a legjobb lábballal a nedves időben, igen tartós és meleg 5 „ „
Vadász csizmák vízhatlan kettős bagaria vagy fénymazos bőrből, háromszor csavarral ellátott kettős talppal 10 „ „
Ugyanaz orosz fénymazos vagy bagaria bőrből 9 „ „
Topánok búznak fénymazos vagy bagaria bőrből csavarral ellátva kettős talppal 4 „ „
Topánok leányoknak Brinnelből vagy bőrből igen szegezett talppal 2 „ „
Gyermekcipők Brinnelből vagy bőrből szegezett talppal 1 „ 80 „
Topánok maizni fénymazos teomi borjúbőrből Dismark mintájú 4 „ 50 „

— Részletes árjegyzékkel igen és bérmentve. — Levéli megrendelések posta utánvétel mellett pontosan eszközölteinek.

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható
Dr. Krieger Mór. „Önmentő” vénymintákka mindkét nembeli betegek számára, ára 90 kr.
Dr. Krieger Mór. „Az elvesztett idegerőnek visszapoltlása” vénymintákkal orvosok és betegek számára, ára 90 kr.
Mindkét füzet egy kötetben díszes kiállításban 1 frt 60 kr.

Szegényből lesz gazdag, jó számvetéssel, gyors és biztos segít minden ad'as- és vevénsél. Ára köve e díszesen kiállított zsebkönyvnek 90 kr.
Ungarn im Spiegel deutscher Dichtung. Ma gyarország a nemet költészet tükreben díszes kiállításban füze 1 frt 80 kr., elegans díszkötetben aranyozva 2 frt 80 kr.
Wajdits József „Képes népmátára” 1877-ik évről, megjelent 30,000 példányban, kötve 50, füze 40 kis táblás 25 kr.
Postai megrendelések a levél vétele után azonnal teljesítettek.

Wajdits József
könyvkiadó
NAGY-KASSÁBA